

Кравченко Оксана Олексіївна

**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПРОЛЕТКУЛЬТ: ОСВІТНЬО-
ПРОСВІТНИЦЬКА ТА КУЛЬТУРОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ
(1917–1932)**

Монографія

Умань – 2016

Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 3 від 27 вересня 2016 р.).

Рецензенти:

Золотухіна С.Т. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Кочубей Т.Д. – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Федяєва В.Л. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту Херсонського державного університету.

Кравченко О.О.

Всеукраїнський Пролеткульт : освітньо-просвітницька та культуротворча діяльність (1917–1932) : монографія /
О.О. Кравченко. – Умань : ПП Жовтий, 2016. – 386 с.

У монографії автором виявлено і розкрито організаційно-педагогічні засади освітньо-просвітницької та культуротворчої діяльності Пролеткульту в контексті суспільно-історичних змін в Україні у 1917–1932 рр. як педагогічного феномену та цілісного історико-педагогічного процесу з його суперечностями і взаємозв'язками у єдності 5-ти етапів: офіційного оформлення Всеросійського пролеткульту; створення українського Пролеткульту; трансформації; занепаду; ліквідації.

До наукового обігу вперше долучено маловідомі та невідомі архівні документи, історичні факти, ідеї та концепції, пов'язані з історією розвитку Пролеткульту в Україні у досліджуваний період.

Для наукових працівників, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів, дослідників у галузі історико-педагогічної науки, а також усіх, кого цікавить історія вітчизняної освіти.

ЗМІСТ

Передмова	4
Розділ 1. Періодизація діяльності Пролеткульту як самостійної освітньо-просвітницької і культуротворчої організації на українських землях у контексті суспільно-історичних змін (1917–1932)	9
1.1. Передумови виникнення пролетарських культурно-просвітницьких організацій (Пролеткульту) в кінці ХІХ ст. – першій половині 1917 р.....	9
1.2. Етапи освітньо-просвітницької та культуротворчої діяльності Пролеткульту в Україні (1917–1932 рр.):.....	27
1.2.1. Утворення Всеросійського пролеткульту (друга половина 1917 р. – 1918 р.).....	27
1.2.2. Офіційне оформлення Пролеткульту в Україні (1919 р. – перша половина 1920 р.).....	36
1.2.3. Підпорядкування Пролеткульту Наркомосу та перенесення Всеукраїнського Оргбюро Пролеткульту із Києва до Харкова (серпень 1920 – 1922 р.).....	47
1.2.4. Створення Всеукраїнської ради Пролеткульту та її поступовий занепад (1923–1924 рр.).....	67
1.2.5. Підпорядкування Пролеткульту профспілкам з подальшою його ліквідацією (1925–1932 рр.).....	75
Розділ 2. Організаційні засади діяльності Пролеткульту (1917–1932)...	91
2.1. Організаційна структура Пролеткульту.....	91
2.2. Принципи освітньо-просвітницької та культуротворчої діяльності Пролеткульту.....	106
2.3. Українське питання у становленні пролетарських культурно-просвітницьких організацій.....	140
Розділ 3. Напрями освітньо-просвітницької діяльності Пролеткульту (1917–1932).....	156
3.1. Робочий клуб як осередок освітньо-просвітницької роботи Пролеткульту.....	156
3.2. Освітнє спрямування студійної роботи пролеткультівців.....	189
3.3. Наукове спрямування освітньо-просвітницької діяльності пролеткультівських установ.....	202
Розділ 4. Культуротворча діяльність Пролеткульту (1917–1932).....	211
4.1. Форми культуротворчої діяльності пролеткультівців.....	211
4.2. Пролеткульт у системі літературно-мистецьких організацій досліджуваного періоду.....	243
Післямова	262
Список використаних джерел	273